

Αθήνα, 25.10.2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Προβληματισμός αναφορικά με το σχεδιασμό της κυβέρνησης για τα Ειδικά και Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια»

Προκηρύχθηκαν πρόσφατα οι διαγωνισμοί για τα 5 πρώτα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ), τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης, με συνολικό προϋπολογισμό 401,05 εκ. ευρώ.

Κι όμως, φαίνεται ότι «η μεγαλύτερη πολεοδομική μεταρρύθμιση στη χώρα», όπως αναφέρει σε σχετικό Δελτίο Τύπου το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, δεν ξεκίνησε με τις καλύτερες προϋποθέσεις, προκαλώντας ανησυχία ως προς την έκβασή της.

Αρχικά, μας προβληματίζει ιδιαίτερα ότι ένα κατ' εξαίρεση πολεοδομικό εργαλείο ad hoc σχεδιασμού, όπως είναι τα ΕΠΣ, μοιάζει για την κυβέρνηση να γίνεται ο κανόνας. Το είχαμε τονίσει και κατά τη συζήτηση του Ν4759/2020 ότι με το να κατισχύει όλων των επιπέδων σχεδιασμού ο ad hoc σχεδιασμός, ένα εργαλείο ανάπτυξης, όπως είναι ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, μετατρέπεται σε εργαλείο πελατειακών σχέσεων και κατά συνέπεια τραυματίζει ανεπανόρθωτα το κράτος δικαίου. Επίσης, δεν επιτυγχάνεται ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης, αφού αυτές οι ειδικές, τομεακές, ασύνδετες μεταξύ τους πολιτικές και σχέδια, επιβάλλονται στον ολοκληρωμένο περιφερειακό χωροταξικό και τοπικό πολεοδομικό σχεδιασμό, με αποτέλεσμα τη χαλάρωση της διασύνδεσης του χωροταξικού σχεδιασμού από τον αναπτυξιακό προγραμματισμό.

Δεύτερο σημείο προβληματισμού είναι ότι πλέον το Τεχνικό Επιμελητήριο (ΤΕΕ) χρησιμοποιείται «δια πάσαν νόσον». Άλλη μια περίπτωση όπου το αρμόδιο Υπουργείο εκχωρεί αρμοδιότητές του στο ΤΕΕ, το οποίο αντί για σύμβουλος της Πολιτείας, μετατρέπεται σε αναθέτουσα αρχή, χωρίς όμως τεχνικές υπηρεσίες.

Τέλος, οι προκηρύξεις των διαγωνισμών για τα πρώτα 5 ΕΠΣ περιέχουν διάφορους προβληματικούς όρους που θα μπορούσαν να θεωρηθούν «φωτογραφικοί». Χαρακτηριστικό παράδειγμα, ο όρος για υποχρέωση ασφαλιστικής κάλυψης του μελετητή κατά την ημέρα δημοσίευσης της προκήρυξης και όχι, όπως είθισται, την ημέρα υποβολής των προσφορών. Ή άλλο παράδειγμα, όσον αφορά στο ΕΠΣ του Δήμου Πεδιάδας, οι νομικοί που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό, θα πρέπει κατά την τελευταία τριετία να έχουν συμμετάσχει στην εκπόνηση ΕΠΣ, έκτασης τουλάχιστον 7.000 στρεμμάτων!

Προβληματισμός υπάρχει παράλληλα και για τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ). Ειδικότερα, όσον αφορά στην εκπόνηση των πρώτων 12 μελετών, δεν υπήρξε ανακοίνωση της προκήρυξης του διαγωνισμού, παρά μόνο μια «αθόρυβη» ανάρτηση του ΤΕΕ στις ανακοινώσεις προμηθειών στις 18 Αυγούστου.

Ταυτόχρονα, όπως αναφέραμε και κατά τη συζήτηση του Ν4759/2020, ο προγραμματισμός της κυβέρνησης σχετικά με τα ΤΠΣ μοιάζει ανέφικτος, αφού περιλαμβάνει πλήθος διαγωνιστικών διαδικασιών, οι οποίες θα εγκριθούν με ΠΔ. Τίθεται λοιπόν πολιτικό ζήτημα, αφού κάποιες περιοχές θα είναι προνομιούχες, με αποτέλεσμα να συνεχίζονται οι ανισότητες και οι ασυνέχειες, τόσο στο χώρο όσο και στην κοινωνία.

Το πιο σημαντικό όμως είναι το κρίσιμο ζήτημα που προκύπτει έπειτα από τις μεγάλες εκπτώσεις που δόθηκαν από τους μελετητές για τα πρώτα 12 ΤΠΣ, οι οποίες κυμαίνονται από 55% έως και 77%. Η επιτυχία του εγχειρήματος της πολεοδομικής ανασυγκρότησης της χώρας εξαρτάται φυσικά από το συνολικό κόστος, αλλά κατά κύριο λόγο βασίζεται στην ποιότητα των μελετών, η οποία δεν είμαστε σίγουροι πώς μπορεί να εξασφαλιστεί σε μελέτες που θα εκπονηθούν με το 1/4 του προϋπολογισμού.

Παράλληλα, τίθεται και το μείζον ζήτημα της επίβλεψης των παραπάνω εκπονούμενων μελετών. Η γενική αναφορά της επίβλεψης από το ΤΕΕ, χωρίς να προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά, οι ειδικότητες των επιβλεπόντων, αλλά κυρίως το πού θα βρεθούν όλοι αυτοί οι επιβλέποντες δεν απαντά στο ερώτημα.

Το θέμα της υποστελέχωσης της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού αλλά και των Αποκεντρωμένων Διευθύνσεων είναι σε όλους γνωστό, απομένει λοιπόν η δεξαμενή των μηχανικών των Δήμων. Το Υπουργείο θα έπρεπε να εμπιστευτεί τους Δήμους, αφού άλλωστε τα ΤΠΣ αυτούς αφορούν και συνεπώς θα έπρεπε να είναι οι επισπεύδοντες. Ο σχεδιασμός πρέπει να είναι προϊόν συμμετοχικής διαδικασίας και οι πιθανές ενστάσεις για κωλυσιεργίες από πλευράς ορισμένων Δήμων, μπορούν να αντιμετωπισθούν με σύνδεση της ολοκλήρωσης του σχεδιασμού με την περαιτέρω χρηματοδότηση, την ένταξη σε προγράμματα αναπλάσεων κτλ.

Με βάση τα ανωτέρω, **ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:**

- 1. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης η αναθεώρηση συγκεκριμένων «φωτογραφικών» όρων στις προκηρύξεις των διαγωνισμών των ΕΠΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια και η ίση μεταχείριση των συμμετεχόντων;**
- 2. Ποιος είναι ο ακριβής προγραμματισμός της κυβέρνησης σχετικά με τα ΤΠΣ και ποιο το σχετικό χρονοδιάγραμμα, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των απαιτούμενων διαγωνιστικών διαδικασιών;**
- 3. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο προκειμένου να 'θεραπεύσει' το κρίσιμο θέμα των μεγάλων εκπτώσεων για την εκπόνηση των μελετών των πρώτων ΤΠΣ, οι οποίες απειλούν την ποιότητα και την επιτυχή έκβαση του διαγωνισμού;**
- 4. Πώς θα ανταποκριθεί το ΤΕΕ στο πλήθος των νέων αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από την κυβέρνηση και στη μετατροπή του σε αναθέτουσα αρχή, δεδομένου ότι δε διαθέτει τεχνικές υπηρεσίες;**
- 5. Ποιος είναι ο προγραμματισμός του Υπουργείου σε ό,τι αφορά στην επίβλεψη των ΤΠΣ, δεδομένων των σφικτών χρονοδιαγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

**Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Φάμελλος Σωκράτης
Αβραμάκης Ελευθέριος**

Αλεξιάδης Τρύφων
Βαρδάκης Σωκράτης
Βέττα Καλλιόπη
Γκιόλας Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Λάμπας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μουζάλας Ιωάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Ιωάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
Συρμαλένιος Νικόλαος
Φίλης Νικόλαος
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης (Μίλτος)
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος